

WORD

AV UNGA,
FÖR UNGA
I UPPSALA

WWW.WORD-UPPSALA.SE
NUMMER FJORTON
OKTOBER 2008

Stil på
BOLAND

Därför läggs
**LINNÉ-
SKOLAN**
ner

Scenpoesi med
Sophie Karlsson

**Han bestämmer
över konserterna**

Patric Kiraly bokar band

PÅ SPANING
EFTER UNG KULTUR

Aktuellt:
19
recensioner
och tips

KULTURTEST
Är du Svensson,
Svensson eller
kanske en
Kulturkofta de luxe?

ANNA
DORMER
VOLGSTÉN

AILA
STEFANSDOTTER-
FRANCK

CARL
FAGERSTRÖM

REBECCA
LINDNER

OLOF
HENRIÉT

KIMBERLY
ÅKERSTRÖM

LINN
BENGTSSON

TINA VARIS

SARA
LINDGREN

LINNÉA
ERNOFSSON

MARIA LÖÖF

THERESE
GUSTAFSSON

EMMA
NILSSON

MÅRTEN
MARKÉN

**Dessutom medverkar
i detta nummer**
Linn Bleckert, Jonathan
Wiksten, Tobias Neil, Pauline
Smitz, Julia Laapotti

Tumhållning

Så här har ni aldrig sett Word förut. Inte vi heller. Hela designen är ny, från loggan till sidnumreringen. Vi tycker det är snyggare, läsvänligare och mer varierat nu än tidigare, och håller tummarna för att ni tycker detsamma.

Nu ska man inte glömma att det här numret av Word också innehåller en massa läsning. Vi skriver fortfarande om det som är intressant för unga människor i Uppsala, och den trogna läsaren känner säkert igen en hel del av innehållet även om det ser annorlunda ut. Den här gången blev temat kultur, men vi lyckades trycka in lite annat också.

Eftersom det här är terminens första nummer hoppas vi så klart på en massa nya läsare. Ni kan bara strunta i att tänka på att vi gjort om layouten och i stället börja läsa Sveriges enda lokala ungdomsmagasin.

Redaktionen

Nästa word kommer i slutet av november

Vad gillar du Words nya utseende?
Vad vill du läsa om i Word? Gå in
på www.word-uppsala.se och tala
om det! Eller mejla. Adressen är som
vanligt red@word-uppsala.se.

*PS Vill ni ändå jämföra
nya Word med gamla så
är det bara att gå in på
www.word-uppsala.se och
läsa alla tidigare nummer.*

Vill du vara med?

Word görs av gymnasieungdomar från Uppsala. Om du vill vara med och göra magasinet som hälften av

Uppsalas gymnasieelever läser, hör av dig med ett mejl till chefredaktör Mårten på red@word-uppsala.se, eller via www.word-uppsala.se.

Word #14
Det kulturella numret
Foto: Emma Nilsson

Jag vet faktiskt inte hur lång listan kan bli på klassiker som jag gått miste om

Therese Gustafsson tittar på film **25**

Bolandsstil

Varje skola har sin egen stil.. eller? Word slår två flugor i en smäll: undersökande bildjournalistik kombinerat med modereportage. Bolandskolan, förlåt Boland-gymnasiet, är först ut.

Från klubb till konserthus

På Musikens hus bokar Patric Kiraly band som ska tilltala unga. Sedan länge är han en profil i Uppsalas utelivsvärld.

Kulturspaning

Kommunen lägger miljoner på musik, teater och annan kultur för unga. Word tog en titt på vart pengarna går.

Rösten bakom Harry

Niels vem då? Jo, när dina småkusiner tittar på Harry Potter-dvd är det Niels Petterssons röst de hör.

5 Hör upp!
Gruppkontroll

7 Mode
En överhettad inspirationshjärna

8 Testa dig
Vilken kulturtyp är du?

10 I stan
Sophie är estradpoet

11 Mohamad säger
Om kultur i skolan

12 Person
Patric Kiraly bokar band

14 Pimpa en nisse
Words första klippdocka!

15 Linné läggs ner
Politikerna förklarar varför

16 Reportage
På spaning efter ung kultur

23 Böcker
Läsning ska vara roligt

24 Film
Klassiker och nytt på bio

26 Musik
Dela med dig av det bästa

28 Demo
Clara Lindsjö

30 Kändisen
Niels Pettersson

31 Tecknat
Maria Libert

Kontakt
red@word- uppsala.se
Barnombudsmanen i Uppsala
Kungsgatan 47a, 753 21 Uppsala
018-69 44 99

Hemsida
www.word- uppsala.se

Ansvarig utgivare
Ida B Lindman
ida.lindman@dinbarnombudsman.nu

Chefredaktör, layout
Mårten Markne
red@word- uppsala.se

Annonser, projektledning
Martin Price
martin.price@dinbarnombudsman.nu
018-69 44 99

Tryck
Wikströms, Uppsala

ISSN
1654-0808

Word görs av unga för unga. Word är en kanal mellan ungdomar och de som bestämmer i Uppsala och ska nå så många unga som möjligt i Uppsala. Word ges ut av Barnombudsmanen i Uppsala, en ideell förening. Vi får stöd från Barn- och ungdomsnämnden och Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden i Uppsala. Word delas ut på gymnasieskolorna samt finns på bibliotek, kaféer och andra platser där målgruppen vistas.

Hjälp med matteläxan över msn? (online) ▾

Uppsala kommuns läxhjälp på vardagskvällar. lxcoach.uppsala.se ▾

www.lxcoach.uppsala.se

” Vi hade en hejramsa där vi sjöng ”Vi är vita, vi är röda, när vi går så är de döda”

Kimberly Åkerström
kimberly@word-uppsala.se

GRUPPKONTROLL

N

ÄR JAG VAR yngre spelade jag fotboll. Vårt lag hatade alla motståndarlag och vår tränare sa alltid att vi skulle ”in och kriga på planen” eller ”krossa” dem. Han menade förstås inte det han sa bokstavligen och vi uppfattade det inte heller så. Men det var de orden vi använde och det var genom dem vi byggde upp hatet mot några vi inte kände och inte visste något om.

Vi hade en hejramsa där vi sjöng ”Vi är vita, vi är röda, när vi går så är de döda”. Då var vi nio eller tio år, tror jag. Men vi hade väldigt bra koll på vilken grupp vi tillhörde och var vår lojalitet fanns.

KULTUR PÅVERKAR OSS människor i allra högsta grad. Dels hur vi ser på oss själva och kanske ännu viktigare, hur vi ser på andra.

Hur man kallar den grupp man tillhör för ”vi” och hur ”vi” ser på ”dem” undersökte en psykolog som hette Philip Zimbardo under 70-talet genom ett ganska grymt experiment. Helt vanliga (frivilliga) försökspersoner delades in i två grupper, fångar och fångvaktare. De här männen var vanliga i bemärkelsen att de inte skulle klassas som speciellt farliga och absolut inte som *onda*.

Fångvaktarna blev tillsagda att vakta fångarna men fick inte bruka våld mot dem. Experimentet skulle pågå under två veckor. Fångarna skulle sitta inlåsta i celler dygnet runt och

vakterna var ”anställda” och fick gå hem till sina vanliga liv efter sina arbetspass.

EFTER BARA SEX dagar fick experimentet avbrytas eftersom fångvaktarna visade upp sadistiska sidor och många av fångarna mårde så dåligt av vakternas nedvärderande, kränkande behandling att de höll på att bryta ihop.

Zimbardo hade aldrig kunnat förutse att effekten skulle bli så stark och han studerade och analyserade lång tid efteråt vad som egentligen hade hänt.

För drygt ett år sedan gav han ut en bok där han har försökt förklara effekterna av experimentet. Han kallar det här fenomenet – hur goda människor plötsligt kan utföra onda handlingar – för *Lucifereffekten*. Han förklarar det som effekten av hur ”vi” behandlar ”dem”.

När man pratar om ”vi” och ”de” delar man, medvetet eller omedvetet in människor i två grupper: De som tillhör gruppen och de som inte gör det. Gruppen är viktig för oss, vi vill höra till. Hudfärg, nationalitet, språk, religion och inte minst kultur är saker vi gör skillnad på när vi pratar om ”oss” och ”dem”.

Med dem som liknar en själv till utseendet eller lever på liknande sätt känner man gemenskap och det man inte är van vid ses som annorlunda, och kanske till och med fel. Det som hände under Zimbardos experimentet var att fångvaktarna kände tillhörighet med varandra och blev ett ”vi” medan fångarna betraktades som ”dem.”

”Vi” och ”de” bygger till stor del på okunskap. Det man inte vet någonting om men kanske ändå är rädd för hjälper man hjärnan att tolka genom fördomar:

Om jag vet att hon tillhör den här religionen då är hon på det här sättet och då är det lättare för mig att avgöra vad jag tycker om henne. Eftersom hennes kultur skiljer sig från det jag är van vid är den annorlunda, det är nog något fel på den. ”De”, hon och hennes grupp, är konstiga, inte alls som ”vi” andra vanliga.

Den här tankekedjan kan kännas överdriven. Just därför är det lätt att blunda för den och tänka ”det här är inte jag, så här skulle jag aldrig resonera”. Men det sker per automatik och de som förnekar att de skulle kunna handla efter det ligger i farozonen för att göra det.

Vi kommer nog aldrig att kunna utrota ondskan helt, men den som är medveten om att den finns kan lättare genomskåda sig själv när man utför onda handlingar. ●

FEDERICO MORALES PASIK**ÅLDER: 20 ÅR****GÅR: BILD OCH FORM****Vilken är din stil, med tre ord?**

– Retro, casual och vintage skulle jag nog säga.

Har du någon "stilikon" som du inspireras av?

– Min pappa när han var ung! Men jag tittar mest på folk som går på stan. Ser jag någon bära till exempel en tröja som jag skulle vilja ha, går jag ofta fram och frågar var den är köpt.

Vad har du för tankar kring mode?

– Det kan bli lite för yligt ibland. Vissa gör allt för att sticka ut, men huvudsaken för mig är att jag trivs i det jag har på mig.

Vad har du på dig?

– Skor från Scorett, jeans från Diesel och skjorta från Beyond Retro. Jackan är köpt på en marknad i Argentina och väskan är från Polen.

stil:bo1a

Text Johanna Lundell • Foto Linnéa
Ernfsson (1-3) och Emma Nilsson (4-5)

Vissa gör allt för att sticka ut, men huvudsaken för mig är att jag trivs i det jag har på mig

”Det viktigaste är att sticka ut”

Design U-a

Ålder: 21 år**Bor:** i Luthagen, Uppsala.
Läste Grafisk Kommunikation på GUC**Gör:** är kläddesigner, mammaledig och personlig assistent

Maria Berger

Du är grundaren av street-style-märket Marysoul. Hur startade allting?

– Jag tillverkade smycken och så. Sedan praoade jag på en reklambyrå i Stockholm och visade lite klädkisser. De tyckte att jag skulle jobba vidare. När de första jeansen var uppsydda blev jag själv förvånad över hur snygga de var, så jag tog ett

banklån och satsade på riktigt. Det resulterade i en kollektion för både tjejer och killar.

Vad har du för tips till dem som funderar på att starta eget klädmärke?

– Det viktigaste är att sticka ut. Man måste också vara ihärdig, förstå att det inte är enkelt och aldrig ge upp. Det är en väldigt tuff bransch, och man måste vara beredd på att saker inte alltid blir som man tänkt sig.

Är dina kläder ekologiska?

– Jag hade gärna velat det, men det är de inte. Det är en kostnadsfråga. Men kläderna är självklart etiskt tillverkade. De görs i en fabrik i Portugal och jag har själv sett att allt går rätt till.

Vilken känsla vill du att din

kläder ska förmedla?

– Man ska känna sig skön och avslappnad i mina kläder. Det låter lite klyschigt, men mitt märke står för kärlek och respekt. Jag vill påminna om att vara nöjd med det man har och att ta vara på livet.

Hur ser framtiden ut?

– Ett delmål är att ha en egen butik. Min dröm är en hel livsstils-galleria. Med till exempel en taturare, en cykel-affär med coola low-riders och sådant. Helst ska den vara här i Uppsala, bara för att staden i övrigt är så tråkig och för att bevisa att det faktiskt går. Ett annat viktigt mål är att jag vill kunna försörja mig helt på det här om fem-tio år.

text Johanna Lundell
foto Pauline Smitz

2 Agnes Härdelin, 19, och Max Sundberg, 18, läser musik

Vi hittar eller får ofta kläder av kompisar. Idag har vi en blandning av H&M, Indiska och Myrorna.

3 Therese Lundengård, 17 år, läser musik

Jag har skor från Skopunkten och klänning från Indiska. Väskan är köpt på Åhléns, örhängena på Ur och Penn och sjalen i Polen.

and

4 Elina Pahnke, 16 år, och Magne Björklund, 17 år, läser teater

Elina: Byxor köpta i Budapest, jacka från H&M och väskan är köpt på Sirius loppis. Magne: Skor och skjorta från Coop, byxor från Weekday och tischen från Carlings. Scarfen är second hand.

5 Jim Karlsson, 16 år, läser fordon

Skor köpta på Eurostop och tröja från en marknad i Rättvik. Men jag minns inte riktigt var byxorna kommer ifrån.

Överhettad modehjärna

INSPIRERAS GÖR MAN hela tiden, antingen det är via en tidning, kommentarer, skolkamrater, främlingar på stan eller tv.

Bara man är mottaglig så lagras inspirationen i hjärnan och poppar upp när den verkligen behövs. Det kan vara att jag ser en kille med snygg tröja på stan, men jag förstår inte att jag vill ha en likadan förrän jag ser den i affären.

DET ÄR SÅDAN här smyginspiration som gör att det finns så mycket att välja bland så att det bara snurrar runt i huvudet. Liknande undermedveten smyginspiration tror jag att reklam har, vare sig man vill det eller inte.

När det gäller reklam tror jag att man är lite av en tjuv: det är lättare att hämta inspiration än att kopiera den.

MEN NÄR JAG läst om stora mysiga stickade tröjor som är det hetaste i den ena tidningen så står det "zoo-tema i höst" i den andra.

Redan där blir det problem hos en överhettad, smyginspirerad hjärna. Det är då jag gör om.

Då skulle jag kunna tänka mig en tröja med leopardmönster och över den en svart stor mysig stickad cardigan. När jag sedan går min catwalk på stan inspirerar jag kanske människor med lika snurrande skallar som jag hade.

Så enkelt eller svårt skapar jag mitt mode, och allt tack vare hela vårt samhälle med hela dess viljor och funderingar, tokigheter och klarheter. ●

100% drogfrött

Uppsalas kulturhus för unga!

Trädgårdsgatan 5
www.grand.uppsala.se

Hur kulturell

Text Emma Nilsson

Illustration Anna Dormer Volgsten

Ditt förhållande till kultur är en del av din identitet, vare sig du bryr dig eller inte. Så gör vårt test och få reda på hur andra ser på dig.

NÄR DU BLIR MAMMA/PAPPA, VAD KOMMER DITT BARN HETA?

Tindra eller Love, lite mer ovanliga och speciella. **(3)**
Åh, spelar roll! Så länge det går att uttala. **(0)**
Wilma eller Oskar, det är så himla fina namn. **(1)**
Ofelia eller Eugen, kan det bli vackrare? **(5)**

VAD FINNS DET MEST AV I DIN GARDEROB?

Orka bry sig om kläder, t-shirts kanske. **(0)**
Svart, svart och svart, måste jag säga mer? **(3)**
Koftor, de är snygga och fungerar vid alla tillfällen. **(5)**
Färgglada och snygga kläder, allt från märke till rea. **(1)**

VAD GJORDE DU PÅ KULTURNATTEN?

Minns inte men jag vaknade i en buske på söndagen. **(0)**
Poesi på Ofvandahls och Ecce Homo-bildvisningen i Domkyrkan. **(3)**
Inget speciellt, festade med kompisarna på kvällen. **(1)**
Såg *Frieriet* av Tjechov på Den lilla teatern och stumfilm på Slottsbiografen. **(5)**

VILKA TV-PROGRAM SER DU?

Simpsons, *Gossip girl* och *Sex and the city*. **(1)**
Kobra, kultur på tv när den är som bäst. **(3)**
Jag ser inte på tv, men om det händer är det reprisar av Ingmar Bergman-filmer. **(5)**
Sport, bilsport och sport. **(0)**

VAD HAR DU PÅ VÄGGARNA I DITT RUM?

Tavlor från Ikea. **(1)**
Inget typ, kanske någon poster. **(0)**
Äkta konst, inköpt på galleri. **(5)**
Några fotografier av kända och okända fotografer. **(3)**

VAD SKRATTAR DU ÅT?

Om det skulle inträffa är det ett skämt byggt på litterära stilgrepp. **(5)**
Björn Gustavsson, han är ju det roligaste som finns. **(1)**
Gerts fredagsfräckis – "en same flyttade med sin kåta, fru och barn". **(0)**
Lite allt möjligt, men absolut inget som innefattar något som kan uppfattas som yligt. **(3)**

är du?

26-30

KULTURKOFTA DE LUXE

Om något folkligt kommer närmare dig än tio meter vänder det sig i din mage. Du är kulturextremist javisst och skäms inte för att visa det öppet. Ditt extrema sätt och dina kulturantaganden är ganska provocerande för omgivningen. Men du kunde inte bry dig mindre eftersom du anser omgivningen vara obildad och trögtänkt. Vad du inte förstår är att människorna runt omkring dig skrattar lika mycket åt dig som du åt dem.

0-5

ORKA

Du luktar svett på grund av att du antingen sportar eller spelar tv-spel. Man kan säga att du är en nörd när det gäller allt utom kultur. Inget negativt i det men frågan är nog om du ens läst en bok frivilligt. Många skulle säkert anse att du var obildad, men faktum är att du är expert på sådant som andra inte förstår sig på eller bryr sig om. Det finns hopp även för dig, man växer upp och skaffar sig deodorant till slut.

18-25

KULTURWANNABE

Du springer på kulturens gyllene medelväg med bra koll på det mesta och en god smak. Men frågan är väl hur coolt det är? Uppenbarligen vill du högre men kan inte komma längre. Det är något som stoppar dig från att nå kulturtoppen. Kanske tappar du bort dig själv längs vägen mellan finkultur och folkligt. Man kan också fråga sig hur coolt det är att försöka passa in så mycket som du gör. För det verkar som att ju mer du försöker, desto sämre går det.

6-17

SVENSSON, SVENSSON

Lätt och lagom är inte bara ett margarinar, det är även din relation till kultur. Grattis, du har hamnat i den mest Svensson-aktiga kategorin. Det är svårt att bli irriterad på dig eftersom du är så politiskt korrekt. Men faktum kvarstår att praktiskt taget alla andra är som du. Det mest kulturella du gör är förmodligen att blogga. Bara tanken på det skulle väl få vem som helst att bli deprimerad. Troligtvis letar du som besatt efter något annat som skiljer ut dig lagom mycket från den grå mängden. Men det gör dig bara ännu mer normal.

2

ESTRAD-
POETTIPS

FRAMTIDENS POETER

Nystartad "poetskola" för dig som är ung och är sugen på att börja med scenpoesi eller vill bli bättre. Kändisar som **Daniel Boyacioglu** är redo att hjälpa dig.
Info: www.reginateatern.se

ESTRADPOESI PÅ NÄTET

Okej, webbdesign verkar inte vara estradpoeters största styrka, men det finns i alla fall ett gäng hemsidor för svensk scenlyrik att kika på. Flera når man från www.estradpoesi.com

Ungdomen

Ålder: 18 år

Aktuell: tävlar i poetry slam

När? estradpoesi på Ofvandahls första onsdagen varje månad. 5/11 nästa gång.

Sophie Karlsson

Poesi på scen

Du är estradpoet, vad är det?

– Jag är inte så utvecklad än men jobbar på det. Estradpoesi är en kombination av poesi, teater och lek med publiken.

Hur kom det sig att du började skriva poesi?

– Det har jag gjort sen jag var ung tonåring. Min svensklärare i ettan peppade mig att skriva en diktsamling och prova att läsa upp. Diktsamlingen skickade jag in till en stipendietävling som jag vann, och det var ju roligt!

Var kan man höra dig och andra läsa upp dikter?

– På Ofvandahls första onsdagen i varje månad, nästa gång är den 5 november. Men jag och min pojkvän funderar på att start ett kulturprojekt som går ut på att göra roliga saker i Uppsala, bland annat läsa poesi.

Vad har du för tips till blivande poeter?

– Först och främst handlar det om att våga framföra, till exempel på en öppen scen eller för sin mamma. Sen är det viktigt att hitta sin egen takt och känna efter vad som är en själv och vad som fungerar med publiken. En förebild till mig sa att publiken inte är fiender utan snälla människor.

text Olof Henriët
foto Emma Nilsson

Jag och min pojkvän funderar på att starta ett kulturprojekt som går ut på att göra roliga saker i Uppsala

Mohamad säger

“Det finns lika många sätt att uppfatta kultur som det finns elever”

Borde det vara mer kultur i skolan?

– Ja, kultur bör genomsyra i princip alla ämnen, inte bara ämnet svenska.

Kan kultur vara en hjälp att motivera elever att uppskatta skolan?

– Jag tror att en omotiverad elev skulle kunna bli motiverad i ett ämne, om man bakar in inslag som intresserar eleven. Här kan kulturen spela stor roll. Det viktigaste är att lärarens sätt att lägga upp undervisningen gör att eleverna gillar skolan och motiverar dem.

Jag tror jag att kulturella inslag i olika ämnen väcker intresse hos eleverna. Men det är inte vi politiker som ska tala om för lärarna hur lektionerna ska läggas upp. Det ska vara en självklarhet att all undervisning är av god kvalitet och stimulerar till studier och kulturen kan vara bra draghjälp.

Vilken slags kultur passar i skolan?

– Enlig min mening ska det inte finnas någon begränsning för kulturella eller konstnärliga inslag någonstans. Det finns lika många sätt att uppfatta kultur som det finns elever. Det som passar den ena passar inte den andra. Därför bör kulturen vara bred, och det är upp till

varje skola att ha den kultur de tycker passar skolan.

Vilka ansvarar för att det finns kultur i skolan?

– Politikerna ska besluta att skolan ska genomsyras av kultur och avsätta pengar. Skolledningen ska ge det ett innehåll och ansvara för det.

Hur ska detta finansieras?

– Kulturen bör finansieras av skattemedel, annars finns det risk att den blir påverkad av sponsorer som har intressen som strider mot skollagen, till exempel religiös eller politisk propaganda.

Vill ni öka kulturen i skolan?

– Det finns planer på att förstärka skolornas budget. Vi har till exempel förstärkt gymnasiebudgeten med 12 miljoner till nästa år, och den satsningen går också till kultur. ●

Vad undrar du?

Mejla din fråga om skola, ungdomspolitik eller något annat som rör dig: mohamads_soffa@word-uppsala.se

Av **Therese Gustafsson**

Mohamad Hassan är ordförande i Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden och Words egen huspolitiker. Från sin soffa svarar han i varje nummer av Word på frågor som berör dig och din skola i Uppsala.

BESTÄMT x3 om skola och ungdomsfrågor i Uppsala

STÖD TILL UPPSALAS ELEVRÅD

Uppsalas Elevråd får 820 000 kronor till sin verksamhet för en ny tvåårsperiod. Uppsalas Elevråd är elevrådets samarbetsorganisation i Uppsala.

PROGRAM FLYTTAS

Elprogrammet flyttas från Fyriskolan till Ekeby hösten 2008. En lärlingsutbildning för flygmekaniker läggs på Arlanda från hösten 2008.

NYA FRISKOLOR

Kommunen har sagt ja till att nio fristående gymnasieskolor får starta eller utöka i Uppsala. Skolverket har sista ordet.

MED MUSIKMAKT

Text: Linn Bengtsson • Foto: Emma Nilsson

Under många år var Patric Kiraly en förgrundsfigur inom Uppsalas klubbiv. Han startade och drev uppskattade klubbar och fick ett gott rykte. Nu bokar han band på Musikens hus med målet att locka folk mellan 15 och 30 år. En jätteartist som Madonna kommer aldrig till konsert-uset, men Björk är inte omöjlig, säger han.

ÄVEN OM DRÖMMARNA förut var att bli gallerist så har Patric Kiraly alltid velat bli något inom kulturen. Han är född och uppvuxen i Helsingborg och flyttade till Uppsala efter att ha pluggat i Umeå.

– Så fort jag flyttade till Uppsala så började jag engagerade mig i nationerna och det var genom dessa jag träffade mina blivande arbetskolleger.

Patric startade klubben **Cuba**, en dreambase/teknoklubb, med två av sina polare. Cuba räknades som en av Sveriges främsta klubbar och den levde varje lördag i fem år.

Efter Cuba hade Patric några till klubbar och projekt, bland annat **Fusion** som också låg i Stockholm och Malmö, och **Klubb Large** i Uppsala. Men efter att ha varit i utelivs-branschen i åtta år så tröttnade Patric och sökte sig vidare efter annat och hamnade till slut på Musikens hus där han jobbar i dag.

Efter att ha varit arbetslös ett tag dök han på namnet Magnus Bäckström, som blivit chef på Musikens hus.

– Jag visste att han hade gjort ett väldigt bra jobb med Gävles konserthus och jag gillade hans syn på vad ett konserthus kan bli. Jag tog kontakt med Magnus och efter många vägar så hamnade jag till slut här, säger Patric och sveper ut med handen över det stora rummet med klätterväxter på ena väggen.

Hur gör ni när ni väljer vilka som ni vill ha på scenen?

– Det är faktiskt så enkelt som en lista. Vi sitter och skriver ner alla vi kan komma på och vi lägger hela tiden till band om vi kommer på några. På listan är det band och artister som vi kan boka i år och om tio år.

– Vi vill inte begränsa oss utan tänka stort, även om vi aldrig kommer få hit **Madonna**.

Har du några personliga favoriter?

– Svår fråga... Om man kollar på min skivsamling så skulle det vara **Animal Collective**, men min dröm vore att ha **Björk**

här. Den konserten vore otrolig. Ingen av dessa är heller orealistisk, vänta några år bara.

Vad tycker då denna kulturperson om Uppsala? Eftersom Patric under många år har varit med i kulturlivet i stan så har han koll på det mesta. Och faktum är att han nästan bara har bra saker att säga om kulturen i Uppsala.

– Det finns definitivt potential! Vi på UKK försöker bredda och ta med allt, även för unga. Satsningen läggs på både stora och små artister. Allt från internationella artister till lokala band som i Brus, vår satsning på lokala band som förtjänar uppmärksamhet och en scen att spela på.

SATSNINGEN LIGGER INTE bara på artisterna utan också publiken. 20 procent av förra årets konserter var riktade till unga vuxna, enligt Patric en väldigt hög siffra om man jämför med andra län.

Patric funderar lite till och fortsätter lite fundersamt:
– Problemet med Uppsala tror jag är att vi hela tiden

Vi är ingen storstad och kommer aldrig att bli någon, men vi kan ha ett schysst kulturliv för det

Patric Kiraly

Alder: 31 år.

Bor: Uppsala

Gör: är musikproducent, dvs bandbokare, på konsert-uset

Pimp My Proffsnisse

Foto: Linnéa Ernöfsson
Illustration: Julia Laopotti
Text: Märten Markne

Grejen med Mötesplatsen

är att unga kommer dit och får möta politiker och tjänstemän på lika villkor. Ingen ställs mot väggen och alla får säga sitt. En demokratisk mötesplats, helt enkelt.

Mattias Ekberg

går i trean på Linnéskolan och är ny proffsnisse på Mötesplatsen. **Proffsnissens jobb** går ut på att leda Nissegruppen, de gymnasieungdomar som planerar och arrangerar Mötesplatsen. Nissarna jobbar för att andra unga ska få en möjlighet att uttrycka sina åsikter på Mötesplatsen.

Nästa Mötesplats hålls på Grand 11 november. Mer info på www.motesplatsen.net

Enfrågeaktivisten

Du brinner för en fråga och kommer till Mötesplatsen för att påverka och förändra.

Du vill engagera dig
Du tar på dig nisseströjan och hjälper till att arrangera Mötesplatsen.

Du vill bara lyssna
Du glider in på Mötesplatsen och lyssnar på allas argument.

Samhällsaktivisten

Du är samhällsengagerad och vill förändra världen, nu genast!

Mohamad Hassan
folkpartist

5 FRÅGOR

Ulrik Wärnsberg
socialdemokraterna

Varför läggs Linnéskolan ner?

Kan man skylla på friskolorna?

Det är inte bara friskolornas fel att en kommunal skola läggs ner. Det kommer att bli cirka 3000 färre elever fram till 2016 i Uppsala län än vad det är idag. Det andra viktiga är att kommunen tidigare inte haft en lokalplanering så att man i förväg kunde planera för att nå balans mellan lokaler och antalet elever. Det har vi idag.

Måste den kommunala skolan konkurrera med friskolorna?

Alla skolor måste ha elever för att kunna få medel och bedriva verksamhet. Därför måste både de kommunala skolorna och de fristående erbjuda bra utbildningar som lockar eleverna, och det sker i konkurrens.

Är det inte bra med mindre klasser och fler klassrum?

Det är jättebra, om behov finns. Genomsnitt i de kommunala gymnasieskolorna är cirka 27 elever per klass. Det kan vara bra för de flesta, men det finns säkert behov av fler mindre klasser för dem som har svårt att klara sina studier. Oppositionspolitikerna säger sig vilja minska gruppstorleken men de har inte visat hur de ska finansiera det. Att låta bli att sänka skatten räcker inte.

Varför lades inte Linnéskolan ner förra året?

Av flera anledningar, bland annat ville vi ge skolan en möjlighet att konkurrera med andra skolor när frisöket infördes. Vi skulle inte ha hunnit iordningställa lokaler till frisörer och stylister till 2008.

2016 kommer elevantalet ha sjunkit med en fjärdedel. Vad händer då?

Det gäller att vässa skolorna så att de inte tappar elever. Jag tror att alla skolor kommer att märka av elevminskningen. Vi i kommunen måste hela tiden balansera antalet elever med lokaler. Vi har inte råd att betala för tomma lokaler. Vi måste se till att det finns lärare på våra skolor och inte bara lokaler och elever. ●

Vi vill inte lägga skulden på någon. Vi vill bara peka på det faktum att det finns ett samband mellan hur många friskolor det finns och hur många kommunala skolor det kan finnas. Friskolorna blir fler men antalet elever är detsamma. Säger man ja till fler friskolor påverkar det de kommunala skolorna.

Så som systemet fungerar nu har gymnasieskolan blivit en marknad. För att överleva på en marknad måste man konkurrera. Frågan är om gymnasieutbildning ska vara något som styrs av en marknad.

Jo, mindre klasser och högre lärartäthet är alltid bra. Då kan varje elev bli sedd och få växa utifrån sina förutsättningar. Men detta kostar pengar, och då kan man inte sänka skatten.

Det kan bara alliansen svara på. Vad jag har förstått så hade man tvingats hyra in baracker för att få plats med elever. Alla tomma lokaler som alliansen pratar om fanns helt enkelt inte.

Alliansen vill lägga ned ytterligare 2 000 platser i gymnasiet. Det motsvarar två skolor. Men elevtalen kommer att öka igen, och då kommer skolorna att behövas. Då gäller det att kunna göra flexibla lösningar under tiden så att lokalerna kan användas till annat tills de behövs igen som skola. Kanske till exempel vuxenutbildning. ●

LOKALFÖRÄNDRINGAR I GYMNASIESKOLAN

15 oktober beslutar Uppsala kommun om förändringar av de kommunala gymnasieskolornas lokaler inför hösten 2009. Tillgången på lokaler ska motsvara det minskande antalet gymnasieelever och det ökade antalet friskoleelever i kommunen.

ALTERNATIVEN INFÖR LÄSÅRET 2009/10

- Hela Linnéskolan läggs ner – alliansen har sagt att detta kommer att beslutas.
- Linnéskolan läggs ner i etapper och en del av Katedralskolan lämnas.
- En del av Katedralskolan, Celsiusskolan eller externa lokaler lämnas.

WORD
SÖKER

SKRI
BEN
TER

FOTO
GRA
FER

SERIE
TECK
NARE

Mejla
red@word-
 uppsala.se

word
AV UNGA, FÖR UNGA I UPPSALA

kultur= spänning

H

UR MÅNGA GÅNGER har du inte hört någon som klagar över att det inte finns något för ungdomar att göra i Uppsala? Varje år lägger kommunen många miljoner kronor på olika verksamheter som erbjuder kultur för ungdomar. Frågan är om det finns något för just dig och dina kompisar – och om ni har hittat dit. ▶

Mats Olsson på Grand tycker att det finns mycket för unga i Uppsala.

KIMBERLY ÅKERSTRÖM
Text

TINA VARIS
Text

EMMA NILSSON
Foto

Det är inte givet att pengarna ska till samma ställen varje år

► **D**U KANSKE REDAN sjunger i en kör, spelar fotboll i ett lag eller dansar på fritiden. Men för dig som bara vill träffa andra, hänga och kanske ta en fika till ett rimligt pris finns ett flertal ungdomsgårdar – som är helt gratis.

Att det är gratis beror på att ungdomsgårdarna i Uppsala till största delen finansieras av kommunen. Det är Barn- och ungdomsnämnden som ansvarar för fördelningen av pengar mellan olika lokala verksamheter som riktar sig till barn och unga. Hur ser de på kulturutbudet för unga i Uppsala?

– Jag gissar att det utbud som finns passar jättebra för vissa och för andra inte, säger Cecilia Forss, ordförande i Bun.

– Jag tror inte att det finns några ungdomsgårdar eller liknande som kommunen har som inte är öppna för alla. I början när det är nyöppnat kommer det nog många olika människor dit, men däremot efter ett tag börjar en viss sorts grupper komma dit och det kan göra att andra inte går dit.

– Vi diskuterar tillsammans med ungdomar för att få förslag på hur grupperingarna ska bort. Jag har märkt att det önskas ställen för 16-17 åringar, ungdomar som saknar att gå ut men som inte känner sig hemma på dessa ställen. Det kanske skulle behövas en till ungdomsgård...

Men finns inte risken att ett nytt ställe skulle locka till sig samma målgrupp som redan hänger på de ungdomsställen som finns nu?

– Det är intressant för oss att få dessa signaler och jag är beredd att sätta mig när som helst och diskutera detta. Jag ställer upp på förslag om att omfördela budgeten, det är inte givet att pengarna ska till samma ställen varje år, säger Cecilia.

– Men det går inte att göra ett ställe där man kan täcka in alla olika sorters ungdomar och få dem att komma dit, det är otänkbart.

BUN HAR INTE gjort några undersökningar bland ungdomar under de två år som Cecilia Forss har varit ordförande för att utreda vad ungdomar vill göra på de här olika ställena. Men Cecilia tycker ändå att de har koll på vad unga vill ha:

– Vi har varit noga med att kolla med ungdomar. Det är de som ska bestämma. Vi har tjänstemän och fritidsledare som är ute på de här ställena.

Barn- och ungdomsnämnden ger pengar bland annat till sådan kultur som unga själva arrangerar, och står för bidragen till ungas fritidsverksamhet i Uppsala. Det är däremot Kulturnämnden som ger pengar till professionell kultur, däribland sådan som riktar sig till barn och unga, exempelvis teatergrupper som spelar för skolor.

Enligt Annika Strömberg på Kulturkontoret är det svårt att särskilja hur mycket pengar som går till barn- och ungdomskultur, eftersom pengarna kommer från flera olika kommunala plånböcker och dessutom från landstinget (till exempel Upplandsmuseet) och staten (till exempel Gustavianums verksamhet).

Kommunen filar just nu på en ansökan till regeringsstatsningen Skapande

SÅ MYCKET PENGAR GÅR TILL UNGDOMSKULTUREN I UPPSALA (URVAL)

VOX/KFUM HORNET

Budget 2008:
2 210 000 kr
Deltagare 2007:
490/vecka
Antal arr 2007: 32

GRAND

Budget 2008:
2 345 000 kr
Besök 2007: 14 800
Antal arr 2007: 176

UNGDOMENS HUS

Budget 2008:
1 200 000 kr
Deltagare 2007:
550/vecka
Antal arr 2007: 63

GENOMFARTEN

Budget 2008:
153 000 kr (kommunen betalar endast för sommarverksamheten)

KOMMUNALA MUSIKSKOLAN

Budget 2008:
26 575 000 kr
Deltagare 2007:
2147

**1. BRUKAR DU VARA PÅ UNGDOMSGÅRDAR?
2. KAN DE BLI BÄTTRE PÅ NÅGOT SÄTT?**

Thomas Robertsson, åk 2 Celsius

1. Nej, jag finner inte min rätt där. **2.** Ingen aning, men de verkar väl trevliga.

Josef Abdo, åk 3 GUC

1. När jag var yngre gick jag mycket på ungdomsgårdar. Men nu har jag växt ifrån det, jag har annat att göra. Jag tyckte att det var kul att gå dit och träffa folk. **2.** Det är bra som det

**Linnéa Johansson,
åk 1 Jälla**

1. Jag var ofta på ungdomsgårdar förut, men nu har jag inte så mycket tid längre. **2.** Men jag tycker att de är bra som de är.

*Text: Kimberly Åkerström
Foto: Emma Nilsson*

skola, som ska få in mer kultur i högstadiet. Genom satsningen kan skolorna söka pengar för att få in mer kultur i skolorna, stödja elevers eget skapande och öka samarbetet mellan kulturlivet och skolan.

– Delaktighet från ungdomarna själva är viktigt. Deras önskemål ska väga tungt i valet av vilken typ av kultur man vill syssla med på sin skola. Jag hoppas att just skapande skola kommer att leda

till att vi får bättre uppföljning både från skolans och kulturens sida över hur mycket som egentligen går till ungdomars kultur, säger Annika Strömberg.

SKAPANDE SKOLA GÄLLER alltså enbart högstadiet, men Annika Strömberg tror att satsningen kommer att leda till att politiker och tjänstemän intresserar sig för frågan och vill veta mer.

– Det är förstås jättebra att frågorna

väcks och intresset för kultur i skolan ökar.

Grand, Ungdomens hus och Café Genomfarten är några exempel på platser dit unga kan gå för att fika, hänga, träffa andra och ibland lyssna till livemusik. Bidragen för verksamheten är småpatis för kommunen – de verkligen stora ungdanspengarna går till musikskolan (se faktaruta). Ellen Lindh är föreståndare på Café Genomfarten. Genomfarten ▶

UVB FRITID

Budget 2008:

2 000 000 kr

Besök 2007:

UKM 430

Fett me kärlek 2700

Kulturnatten 590

BIBLIOTEKEN

Budget 2008:

66 843 000

För barn o unga: ca

6 000 000 kr. **Besök**

2007: Stadsbibl 747

443, övriga 563 152

STADSTEATERN

Budget 2008:

78 miljoner, varav 54

från kommunen. **För**

unga: inga öronmärkt

pengar. **Besökare**

2007: 64 000

KONSERTHUSET

Budget 2008: 80

miljoner, varav 20 från

kommunen. **För unga:**

21% av konserterna.

Besök 2007: 67 590

(sept-dec)

REGINA

Budget 2008:

2 450 000 kr

Besökare 2007:

35 632

Andel arr för unga:

43%

1. BRUKAR DU VARA PÅ UNGDOMSGÅRDAR?

2. KAN DE BLI BÄTTRE PÅ NÅGOT SÄTT?

Ludde Sjöstedt Samuelsson, åk 1 Boland

1. Ja, jag brukar vara på Vox och på Genomfarten ibland, men det var oftare förut. De beror mest på de kompisar jag umgicks med då.
2. Jag tycker att de är bra som de är, mest för att det är så trevlig personal. Det är nästan därför jag går dit, för att snacka med dem.

Felix Wedjesjö, åk 1 Kunskapsgymnasiet

1. Det var nog mer förut. Jag hade praktik på Vox och då lärde jag känna många som jobbade där. De har trevlig personal.
2. Det skulle vara bättre om det fanns fler alternativ. Det är lite för få nu.

Therese Näslund, åk 2 Ekeby

1. Nej, jag tycker inte att det är så kul.
2. Jag är inte så insatt, eftersom jag inte brukar gå till några av de ställena.

Emma Westman, åk 2 Rosendal

1. Aldrig, jag gör andra saker på fritiden.
2. Jag vet inte, ungdomsgården där jag bor har ju inte så bra rykte så...

► drivs av Uppsala Kristna Råd men får även bidrag från kommunen. Kaféet riktar sig till ungdomar mellan 13 och 20 år. De flesta som besöker Genomfarten är gymnasieungdomar. Vilka aktiviteter som ska finnas diskuteras fram av personalen tillsammans med besökarna och Ellen berättar att man försöker förverkliga så många idéer och förslag som möjligt.

– Tanken är att de som kommer hit ska vara aktiva, att de ska göra något, förklarar hon.

På frågan om hon tycker att de får tillräckligt mycket pengar för sin verksamhet svarar hon att de inte har några ekonomiska problem.

– Men målet är att det ska vara gratis för alla som kommer hit, så alla bidrag är ju självklart välkomna.

Ungdomens Hus vänder sig till en lite äldre målgrupp än Genomfarten, 15-25-åringar.

Också här är genomsnittsbesökaren en gymnasieungdom. Mellan 25 och 30 personer brukar droppa in i kaféet under en dag, lika många spelar i band eller deltar i någon annan verksamhet. Personalen och ungdomarna bestämmer tillsammans vilka aktiviteter som ska arrangeras i huset men till skillnad från Grand och Genomfarten har de inte någon vuxen ledare – ungdomarna gör det mesta på egen hand.

Kulturlivet för unga i Uppsala är bra

En del affischer kan dyka upp på stan och i skolor. Annars använder man sig av "djungeltelegraf", man låter ungdomarna själva snacka med varandra.

– Kulturlivet för unga i Uppsala är bra, säger Johannes Wanngren, anställd.

– Ungdomens Hus har många aktiviteter men det är också bra när det finns olika ställen för ungdomar att gå till, att de får olika valmöjligheter, fortsätter han.

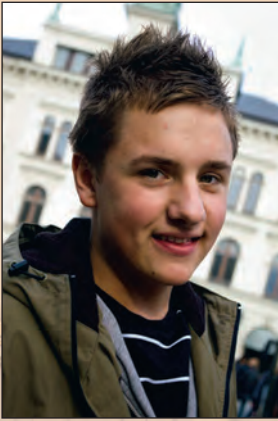
Angående bidragen anser UH att bidragen från kommunen endast räcker till en lön för två personer per år, och att de livnar sig på bidrag från föreningar samt de konserter som de arrangerar.

Ungdomens Hus vill inte rikta sig till någon speciell grupp utan alla är välkomna.

Alla människor
är olika så det
behövs ett brett utbud för
att det ska finnas något
för alla

Max Oldberg,
åk 1 Internationella
Gymnasiet

1. Nej, jag är inte så lockad av det.
2. De borde göra mer reklam så att man vet om att de finns. Typ lappar och sånt.

Michaela Drewsen,
åk 3 GUC

1. Nej, jag vet inte, det är inget som har intresserat mig.
2. Svårt att säga eftersom jag inte brukar vara på sådana ställen. Men Grand har jag varit på någon gång, det var bra.

Ellen Lindh säger att Genomfarten försöker förverkliga så många idéer som möjligt.

Vi har haft tanken att samarbeta med de andra ungdomsgårdarna länge, men det har aldrig blivit av

► – Visst känner vi till att det är en ganska sluten krets som kommer hit men vi gör vårt bästa för att få alla att känna sig välkomna, säger Johannes.

På Grand är de flesta besökarna högstadie- och gymnasieelever. Antalet varierar mellan 10 och 100 per dag.

– Hit kommer unga som har idéer, vill arrangera saker, hålla utställningar, utföra projektarbeten, hålla konserter eller bara vara här för att fika och umgås, säger Mats Olsson på Grand.

GRAND HAR EN egen hemsida, Myspace och Facebook där ungdomarna kan ha överblick över aktuella aktiviteter, titta på bilder och kommunicera med varandra. Andra sätt Grand marknadsför sig på är via affischer i skolor och på fritidsgårdar.

Mats är positiv gällande kulturlivet för unga i Uppsala:

– Kulturlivet här är bra, det finns mycket att gå till. Det är svårt för mig att komma på om det är någonting som saknas, säger Mats.

– Vi lyckas väldigt bra med det vi gör och vi får tillräckligt med bidrag från kommunen för att klara oss ekonomiskt.

Den socialdemokratiskt ledda majoriteten startade före valet 2006 en kommunal utredning om att utveckla ett nytt kulturhus för unga. När den borgerliga alliansen vann valet 2006 lades utred-

ningen ned och frågan om ett kommunalt allkulturhus för unga är just nu död.

Cecilia Forss förklarar varför:

– Jag ser ingen mening med det. Jag tror att det kommer att bli samma sak som med ungdomsställena. Efter ett tag kommer vissa att fortsätta komma dit medan andra inte kommer att göra det. Det är bättre att det finns utspridda ställen för att man ska slippa resa så långt.

De som arbetar på ungdomsställena i Uppsala är både för och emot ett ställe där ungdomskulturen i Uppsala samlas.

– Det finns ju för och nackdelar med allt, säger Ellen på Genomfarten.

– Alla människor är olika så det behövs ett brett utbud för att det ska finnas något för alla. Men det som skulle vara bra med ett ställe där allt finns samlat är väl att de här olika människorna skulle träffa varandra där.

De olika ungdomsgårdarna i Uppsala har i dag inget samarbete.

– Vi har haft tanken att samarbeta med de andra ungdomsgårdarna länge, men det har aldrig blivit av, säger Mats Olsson på Grand.

– Vi är medvetna om att det förekommer grupperingar, att punkare går till ett ställe och hårdrockare till ett annat, men det är inget vi gör med flit. Det är svårt att ändra på detta, men alla ska veta att de är välkomna hit, säger Mats. ●

4

FRÅGOR

Byråkraten

Gör: är projektledare för Uppsala Kulturhuvudstad 2014

Tapio Hovebro

Får ungdomskulturen vara med?

– Kulturprogrammet i vår ansökan innehåller många program för ungdomar. Ungdomar är en prioriterad grupp under Kulturhuvudstadsåret.

Varför förtjänar Uppsala att bli kulturhuvudstad 2014?

– Uppsala brinner av energi. 2014 har vi förutom det nya konserthuset en upprätsad citykärna och ett modernt resecentrum. Förhoppningsvis finns även ett nytt konstmuseum och en multifunktionell evenemangssarena. Om man dessutom lägger till Uppsalas historiska arv så har vi en komplett kulturstad. Uppsala blir svårslaget.

Hur reagerar Uppsalas invånare?

– Vi har fått en mängd förslag från uppsalaborna och det fria kulturlivet. De kampanjer som vi genomfört har fått bra genomslag.

Hur skulle vi Uppsalabor påverkas om vi vann titeln?

– Idag har vi flera stora nationella och internationella evenemang, nya arenor, intressanta besöksmål, universitetssamlingar, nyskapande kultur – teater, dans, musik, litteratur och konst. Vi är en internationell mötesplats som välkomnar alla.

– 2014 kommer vi att ha skapat ännu fler mötesplatser för kulturen. Från sport till scenkonst. Vi kommer att se helt nya uttryck och samarbetsformer samt ett starkare kulturutbyte med Europa. De långsiktiga satsningarna har gett arbetstillfällen, fler besökare och en vackrare stad. Uppsala syns och är ännu mer attraktiv för både boende och större evenemang 2014.

Aila Stefansdotter-Franck

Uppsala vill bli europeisk kulturhuvudstad år 2014. En svensk och en lettisk stad ska dela titeln. Vinnaren utses av EU:s ministerråd våren 2010. Vinnaren får ett EU-pris på ungefär 14 miljoner kronor.

Tina Varis
tina@word-uppsala.se

Du sitter vid skolbänken en eftermiddag, det har varit en lång dag och du tittar på

kllockan varannan minut i väntan på att få komma hem. Tankarna far iväg till allt som du planerat att göra efter skolan: träna, äta god middag (ta tag i den växande läxhögen) och titta på favoritserien.

Din svensklärare står framför tavlan och ser ut att börja avrunda lektionen, vilket får dig och dina klasskompisar att pigga till en smula och plocka ihop era saker. Men nästa ögonblick sjunker alla elever i klassrummet ihop igen, under tunga suckar och stön. Läraren har nämligen helt plötsligt sagt det där som alla vet ska komma någon gång under terminen men som trots det överraskar gång på gång: "Ni ska läsa en bok och därefter skriva en recension."

Och inte nog med att det ska vara en bok, det ska vara en känd, klassisk bok med en författare som **August Strindberg**, **Per Anders Fogelström** och **Selma Lagerlöf**. Författare som så många vuxna avgudar men som för många sextonåringar är överskattade vuxenboks-författare som kan rocka en medvetlös bara genom att man får höra namnet.

KÄNNER DU IGEN dig? Då lider du av *dålig-svensklärare-som-inte-motiverar-elever-på-ett-positivt-sätt-syndromet*. För varför blir dessa namn (och läsande överhuvudtaget) en börda och något negativt? Kan det vara för att skolan gör läsandet till ett *du måste* och inte ett *du borde*?

Naturligtvis vet jag att litteratur är en del av läroplanen, men det ska ju vara något som stimulerar och ökar ordförrådet, inte något som ska kännas tungt och meningslöst. Vad är poängen med att lägga *Röda rummet* av Strindberg framför en sextonåring som knappt läst en bok i hela sitt liv?

För att kunna väcka nyfikenheten för litteratur hos unga borde skolan ge dem böcker som ligger på deras nivå, som exempelvis kan anknyta till mode, musik, kärlek eller politik.

Varför inte låta dem läsa **Jens Lapidus**? En bra bok väcker intresse och lämnar kvar en känsla, oavsett om den är positiv eller negativ, och denna känsla bearbetas omedvetet i sinnet. Detta har sedan stor betydelse för ens personliga utveckling. Trots att en bok inte håller hög "kvalitet" utvecklas ändå språkkänslan, förmågan att se saker ur olika perspektiv och att argumentera. Första intrycket är som redan känt oerhört viktigt, litteratur är i många fall svårt – vilket gör det extra viktigt att mjukstarta. Och det bästa är, läser man en bok som man tycker om är risken hög att man läser en till!

Förhoppningsvis upptäcker unga de klassiska böckerna senare i livet, då de känner sig mogna för det. Som **Doris Lessing**, nobelpristagare i litteratur, har sagt under en föreläsning: Kasta boken i väggen. Man ska inte förstöra en bra bok med att läsa den vid fel tillfälle. ●

Känner du igen dig? Då lider du av dålig-svensklärare-som-inte-motiverar-elever-på-ett-positivt-sätt-syndromet

4 BÖCKER SOM VERKLIGEN ÄR BRA

FLICKAN FRÅN OVAN

ALICE SEBOLD

Susie, 14 år, blir våldtagen och mördad på väg hem från skolan. Man får följa henne medan hon iakttar familjens sorgearbete,

mördarens förhållanden och polisens arbete under många år samtidigt som hon själv kämpar för att acceptera sin död. En vacker

och ovanligt ljus berättelse om förlust och saknad, men också kärleksfull och humoristisk.

OM JAG KUNDE DRÖMMA

STEPHANIE MEYER

Återigen en oerhört vackert skriven bok jag varmt rekommenderar för dig som är svag för kärlek, mystik och fantasy. En kärleksroman som handlar om Edward, som har en ovanlig relation till blod, och den vanliga tjejen Belle som

är nyinflyttad till en stad där hon möter personligheter som hon aldrig kommer att glömma. Spänning på hög nivå.

1984

GEORGE ORWELL

Fantastiskt bra bok som baserar sig på författarens uppfattning om hur ett övervakningssamhälle

skulle se ut, ett samhälle byggt på FRA. Rekommenderas att läsa på originalspråket eftersom jag personligen tycker om att i dessa typer av böcker läsa de "riktiga orden."

ALLT FÖR MIN SYSTER

JODI PICOULT

Anna Fitzgerald har alltid funnits där för sin älskade syster Kate, bokstavigt talat. Hon är en "designer baby", en genetisk matchning till sin syster som

lider av en ovanlig typ av leukemi. Anna har hela livet känt sig som en reservdel men nu har hon fått nog – hon stämmer sina föräldrar för att

få rätten att bestämma över sin egen kropp. Oerhört spännande och berättat i ett så sjukt vackert språk. Jodi Picoult är ett poetiskt geni.

... den är helt klart sevärd och bjuder på många skratt och tankvärdheter

THE VISITOR

REGI THOMAS MCCARTHY
MED RICHARD JENKINS,
HIAM ABBASS, HAAZ SLEIMAN
DRAMA

THE VISITOR ÄR ett lugnt och lite melankoliskt drama, som behandlar immigrationspolitik och den ökade säkerheten efter 11 september. För vissa är detta vardag och för andra ett helt främmande ämne.

Filmen har charm men är tung och verklig, man får en klump i halsen. The Visitor handlar om Walter som jobbar på universitetet. Hans liv är meningslöst och trist och han längtar efter en förändring. Den kommer när han åker till sin lägenhet i New York och hittar ett ungt par, Terek från Syrien och hans flickvän Zainab från Senegal. Försiktigt börjar han öppna sig för världen. Och när Tarek får problem med uppehållstillståndet engagerar sig Walter.

The Visitor behandlar frågor om identitet och genositet, romantik och humor. Den visar hur människor från olika kulturer kan förenas och bli vänner för livet.

Kimberly Åkerström

Linn Bengtsson

Långt från vanliga filmstereotyper

PATRIC 1,5

REGI ELLA LEMHAGEN
MED GUSTAF SKARSGÅRD, TORDEL PETERSON
KOMEDI

PATRIC 1,5 ÄR kärlekskomedin om hur ett homosexuellt par tror sig tacka ja till adoption av Patrik 1,5 år, som i själva verket visar sig vara 15 år. Patrik har kriminell bakgrund och homofobi vilket bäddar för problem i det lilla radhusområdet där de nyblivna föräldrarna bor.

Ella Lemhagen visar upp homosexuella män som vi

inte är vana att se dem i svensk film. Filmen saknar helt stereotypa glitterälskande schlagerdyrkare som viftar med fingrarna och säger "men guuud, vilka tjusiga gardiner." Kanske svensk film närmar sig de normaliserade porträtt av homosexuella som amerikanska tv-serier skämt bort oss med i flera år (*Six feet under*, *Ellen*).

Jag tycker att hon har lyckats bra med att göra en film där hon behandlar homosexuella jämställt med heterosexuella, utan att utelämna samhällets fördomar. För trots att vi befinner oss

i jämställdhetens Sverige på 2000-talet bryter i princip hela biopubliken ut i ett äcklat "ååh...!" första gångerna Göran och Sven kysser varandra. Publiken tystnar dock efter ett tag, som om de vänjer sig med tiden och inte tycker att det är så märkvärdigt längre. Kanske är det just därför Patrik 1,5 är en så viktig film.

Själva handlingen är något förutsägbar och filmen är inte den bästa jag har sett. Men den är helt klart sevärd och bjuder på många skratt och tankvärdheter.

Beundransvärt

FISHY

REGI MARIA BLOM
MED MY BODELL,
DANIEL GUSTAFSSON,
PAULA MCMANUS, PER GRYT
KOMEDI

NÄR EFTERTEXTEN BÖRJADE rulla efter ett något tvärt slut visste jag inte riktigt vad jag skulle tycka. Optimisten och pessimisten inom mig förde en kamp om åsikten att det var sorgligt respektive realistiskt. Har nog inte i skrivande stund kommit fram till ett svar, mer än det enklaste av de alla, att jag tyckte om filmen.

Storyn är enkel. Det handlar om Micka, en

Stockholmstjej som hamnar i förorten Fisksätra. Där blir hon förälskad i sin granne Daniel, som egentligen är så obotligt enfaldig och inget för henne.

NÄR DET KOMMER till svenska filmer med inte allt för hög budget klappar mitt hjärta lite hårdare. Det är filmat i regissörens etta och skådisarnas kläder kommer från Myrorna. Det är beundransvärt och inspirerande att man kan skapa film med små medel.

Filmen är helt klart sevärd, men inte mer omvälvande än så.

Emma Nilsson

4 PERSONLIGT VALDA, FINFIN

HAIR

REGI MILOS FORMAN MED JOHN SAVAGE, TREAT WILLIAMS
MUSIKAL

CLAUDE ÄR I New York några dagar innan han ska rycka in i armén och ställs mellan samhällets krav och utsikten att leva ett fritt liv långt bort från Vietnam. Samtidigt har han förälskat sig rikemansdottern Sheila, som också tvingas välja mellan släktens förväntningar och sin egen vilja. Deras kamp för självständighet gör filmen lika aktuell i dag som för trettio år sedan.

Tobias Neil

BREAKFAST AT TIFFANY'S

REGI BLAKE EDWARDS MED AUDREY HEPBURN
ROMANTISKT DRAMA

holly golightly är en naiv och excentrisk playgirl i New York. Du får följa hennes jakt på kärlek. Är det en av alla förmögna män som är den rätte eller utvecklas den komplicerade relationen med grannen Paul till något mer? Vackert och känslofyllt, baserat på en bok av Truman Capote.

Johanna Lundell

Foto: Tomas Michaelsson

Therese Gustafsson
therese@word-uppsala.se

Vissa dagar frågar jag mig själv vad jag egentligen håller på med om dagarna, eller

kanske framförallt kvällarna. För något år sedan bekände jag i tidningen du just bläddrar igenom att jag inte läser böcker. Nu känner jag att det är dags att bekänna att jag inte heller tittar på film.

Eller, numera tittar jag på film ganska ofta och när jag var yngre tittade jag en hel del på film, men någonstans måste jag ha haft en filmfri period. Det finns nämligen en hel drös med filmer som jag inte har sett men som alla andra har sett och som alla andra menar är "klassiker". Jag vet faktiskt inte hur lång listan kan bli på "klassiker" som jag gått miste om.

FRÅGAN ÄR HUR många filmer som faktiskt kan räknas som äkta klassiker och hur många som är mina vänners personliga klassiker. För jag tycker att det är en väldigt privat sak att avgöra.

Givetvis finns filmerna som är självskrivna. De som har blivit publiksuccéer direkt och sen behållit den statusen. De storfilmerna som är stora bara för att de är det. Filmer som har den perfekta duon superskådisar i huvudrollerna och filmerna som helt enkelt har den bästa storyn. Vissa filmer blir klassiker redan innan de visats för allmänheten, andra behöver få några, ibland ganska många år. Vissa filmer är klassiker för en utvald grupp personer, andra gäller som universell klassiker för varje levande själ.

Det går så klart att hitta gemensamma nämnare mellan olika klassiker, men då måste man börja kategorisera inom kategorin klassiker också. Men varför inte? Låt oss kategorisera. Det finns några tydliga kategorier som jag kommit fram till, de går att ifrågasätta och utöka, men vi har:

Dirty dancing-kategorin – de filmer som är en obligatorisk del av en idyllisk filmkväll. **Sagan om ringen-kategorin** – filmer som är/blir stora av sig själva. **Sällskapsresan-kategorin** – familjefilm som får fungera som en del av nationsidentiteten. **Disney-kategorin** – den kategorin måste bara finnas, så är det. **Oscarvinnar-kategorin** – när de väl vunnit priser inser den filmkunniga att detta är bra. **Schindler's list-kategorin** – filmer som berör och lär oss om viktiga områden, andra exempel är *Gökboet* och *Malcolm X*.

JAG FÖRSTÅR OM ni tänker att det finns många klassiker som förtjänar en egen kategori eller att flera filmer passar in i flera av de olika kategorierna. Det tänker jag också.

Men det finns en kategori som jag valt att utelämna för att det egentligen inte är en kategori man kan sätta namn på och finna gemensamma nämnare i. Kategorin jag egentligen tycker är viktigast, **den personliga kategorin**. Grejen med film är relationen man själv skapar till den, då spelar det ingen roll hur mycket intäkt den har dragit in eller hur många personer som har röstat fram den till tidernas film. I Therese's Award vinner *Sunes sommar* i alla lägen. ●

Foto: SF

Foto: Memphis film

NA KLASSIKER

FORREST GUMP

REGI ROBERT ZEMECKIS MED TOM HANKS DRAMAKOMEDI

EN KULTURSVÄNGANDE KÄRLEKS-FILM med sorg, mobbning och jogging Skor. Filmen handlar om Forrest Gumps resa genom tiden och om hans grubblingar över livet, bland annat via en väldigt lång joggingtur. Filmen är lika aktuell nu som när den kom för 14 år sedan och har nyligen inspirerat sångaren Vincents musikvideo till *Don't hate on me*.
Carl Fagerström

A CLOCKWORK ORANGE

REGI STANLEY KUBRICK MED MALCOLM MCDOWELL THRILLER

BASERAD PÅ ANTHONY BURGESS roman om Alex, en ung man vars intressen består av våldtäkt, ultra-våld och klassisk musik, framför allt Beethovens nionde symfoni. Med sina "droogs" gör han ett dystopiskt London osäkert tills han sätts i fängelse och blir rehabiliterad till en god medborgare... eller?
Olof Henriët

Aktuell dåtidskänsla

HELLO SAFERIDE

More modern short stories from Hello Saferide (Razzia/EMI) **POP**

I **VILKEN GENRE** tar sig Annika Norlins förmåga bäst uttryck: i engelsk pop (som Hello Saferide) eller i svensk pop (som alter egot Säkert!)? Det är en omöjlig fråga. Oavsett forum lyckas hennes trolska indiemusik klistra sig fast i mitt huvud. Inte mig emot.

Även på denna skiva överraskas jag gång på gång – av de mest vardagliga av texter. Min nyfikenhet fångas redan i inledningsspåret. Jag hör "people are like songs" och tänker att ja, så är det. Sedan är jag fast. *Sancho Panza* faller mig inte riktigt i smaken (hörseln) men gör ändå sitt i sammanhanget. Fantastiska 2008 är compensation nog. De musikaliska dag-

boksanteckningarna träffar mig, lämnar eftertanke och gör mig nyfiken på nästa genialiska drag.

Hello Saferide är innovativ. Hon frambringar skumma ljudeffekter, vågar leka med normerna och räds inte att kombinera lustigt och allvarligt.

Den nysentimentala skivan får mig att måla upp bilder av fiskmäsor och idylliska sommarstugor. Jag vill vara på platserna hon beskriver, träffa människorna hon träffar. Sedan verkar händelserna allt annat än angenäma, men hon romantiserar dem så att de blir vackra.

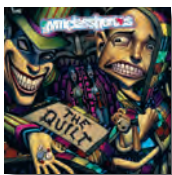
Dåtidskänslan till trots är historierna aktuella. Orden förmedlar sprudlande glädje, bitter uppgivenhet och ungdomlig naivitet. Dock känner jag igen många av melodierna, jag kan förutse hur betoningarna kommer att ligga. Det är synd. Slentrianmässiga rytmval och utebliven renring i ordförrådet hindrar skivan från att klassificeras succé. Men det är så nära man kan komma.

Aila Stefansdotter-Franck

Foto: Warner

Jag vill vara på platserna hon beskriver, träffa människorna hon träffar

GYM CLASS HEROES

The quilt (Warner) **HIP HOP**

FÖRR GAV GYM CLASS HEROES mig ett uns av hopp, hopp om att hip hopen var på väg att förändras från att vara tråkiga texter och usla beats till ett underhållande och uppmuntrande fenomen. Förra skivan, *Cruel as school children*, fick mig, ett indiekid, att lyssna på deras låtar och njuta, men med *The quilt* förlorar de mig igen. Allt jag kan säga är att jag i stället rekommenderar resten av banden på bandets skivbolag Fueled By Ramen.

Sara Lindgren

I'M FROM BARCELONA

Who killed Harry Houdini? (Dolores/EMI) **POP**

SOM JAG HAR väntat och längtat. På *I'm from Barcelona*s debutalbum var variationen ett faktum: soundet var stundom ledsamt, stundom glatt. Upptempo, slow motion, djupa tankar och vardagspoesi samsades. Men detta är en slätstruken besvikelse. Låtarna känns som upprepningar och jag är mest nyfiken på vem som dödade *I'm from Barcelona*s melodifantasi. Och främst: varför?

Aila Stefansdotter-Franck

4 SKIVÄLSKLINGAR SOM ALLA

[INGENTING]

Mycket väsen för ingenting **POP**

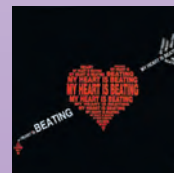
ÄR DU PÅ väg på promenad i kylan vet jag vad du ska ha i lurarna. Den-

na skiva är det optimala. Under promenaden kan man höra en låt om solljus, en låt handlar om allas rebelliska drömmar. Skivan är bred med olika tempon som jag tycker är just det perfekta för en utomhussväng med tid för raska tag, lite tårar och mycket ren njutning.

Carl Fagerström

BLANDADE ARTISTER

My heart is beating **INDIAPOP**

ETT GULD-KORN. 28 indiska artister bidrar med varsin filmåt om

kärlek. I alla fall av omslaget att döma, för jag förstår inte ett ord. Men instrumenten, melodierna och rösterna är helt fantastiska! Musiken funkar i bakgrunden en kulen natt, i början av förfesten eller att bara njutas av. Och jag sjunger med i smyg och drömer mig bort till varma Indien.

Linn Bleckert

Ju fler kockar desto sämre soppa.
Foto: Fredrik Skogkvist

THEY LIVE BY NIGHT

They live by night (Razzia/EMI)
POP

EFTER ATT JAG lyssnat igenom skivan första gången fanns det en liten känsla av besvikelse. Kanske för att jag förväntade mig en skiva som They live by night lät 2006. Följande genomlysningar präglades av skepsis och med kritikörat på högsåpan. Även om jag föredrog det rockigare soundet som de hade förut, så tycker jag om det här.

För det är något avslappnande och mysigt att lyssna på lättsamma popmelodier som får en att må bra. Trots min skepsis i början måste jag säga att jag nu inte alls är besviken. Skivan har hållit för många genomlysningar och de enkla melodierna är svåra att tröttna på. Det är en komplicerad konst att skriva glad musik utan att den känns tontigt. Något jag verkligen tycker de lyckats med och ska ha all respekt för.

Emma Nilsson

Foto: Sandra Lööv

Sara Lindgren
sara@word-uppsala.se

Personlighet, det är inne nu. Du ska inte vara mainstream, du ska sticka ut. Särskilt tydligt

är det på modefronten med alla dessa modebloggare och deras udda och unika stilar som de vill vara själva med och gör sig kända för. Det här individualisttänkandet är också väldigt tydligt på musikfronten. Vi vill vara unika och lyssna på coola artister, artister med ett speciellt sound som sedan kan känneteckna våra personligheter.

Jag själv har varit väldigt mån om att mina vänner inte ska lyssna på samma band som jag. Jag har hållit hårt i mina favoritskivor och snålat med att skicka låtar till mina vänner som så gärna vill lyssna på musiken jag lovprisat. För skulle jag vara Fall Out Boy-Sara om det inte bara var jag som lyssnade på dem? Jag ville så gärna att mina vänner skulle tänka på mig och hur bra jag var när de lyssnade på FOB:s mästerverk till låtar, att jag var allt som musiken var. Den musik jag lyssnade på var som en identitet för mig.

Numera tycker jag att jag var helt vrickad när jag tänkte så om mitt mediebibliotek och stör mig på alla som är på det här viset.

SÅG ATT MIN vän Olivia lyssnar på svensk musik och främst ses som ett stort Winnerbäck-fan, men hon lyssnar för tillfället också väldigt mycket på Säkert! Olivias bästa vän Ullis lyssnar på allt som har en melodi och den här veckan har hon hört en av Säkert!s senaste låtar på radion och nynnar glatt på den när hon ska ta en fika med Olivia på stans mysigaste café. Olivia lyssnar varsamt på Ullis nynnande medan hon tar en klunk av sin chailatte och säger sedan försiktigt:

– Är det Säkert! du nynnar på?

– Ja, den nya låten är så bra. Hörde den på radion igår och jag tror bestämt att jag måste ladda ner hela skivan. Men du, kan jag inte få den av dig, du lyssnar väl på henne? Det skulle vara så schysst.

– Mhm...

Det är då den kommer, blicken. En blick som säger "Jag fattar inte varför du alltid ska göra som jag. Lyssna på samma låtar och köpa likadana kläder. Skaffa din egen musik att lyssna på. Det här är min musik!" Det är den här kyliga blicken som jag avskyr så att jag hade velat hålla Olivias chailatte över henne. För det går inte att var ensam om allt – inte en artist som lägger upp sin musik på Myspace, inte de där Fornarinajeansen och inte den nya ipoden.

Tänker du så får du snart nog och sårar någon du egentligen tycker om. Tro mig. Även om vissa tycker annorlunda så har alla rätt att lyssna på vad de vill och ibland blir det samma band eller artist som den närmaste vännen föredrar. Varför inte glatt sjunga med i musiken tillsammans och bara vara lyckliga, lyckliga för att ni har funnit ännu en sak ni har gemensamt i stället? Blir inte en upplevelse bättre om man delar den? •

BORDE LYSSNA PÅ

PROMOE

White man's burden
HIP HOP

EN SAMLING MELODIÖSA hiphop-låtar med tänkvärda texter, grymma

gästartister och influenser från andra musikstilar. Vissa hävdar att denna skiva är mer kommersiell än hans tidigare, men jag anser att han fortfarande kombinerar sköna beats med texter som får en att tänka efter. Och då spelar det ingen roll om han är underground eller inte.

Johanna Lundell

KRAFTWERK

Trans-europe express
SYNT

ÅK MED PÅ en musikalisk tågresa till musik framställd av Tysklands mest kända syntband.

Det minimalistiska soundet är den perfekta pluggmusiken, och kan åtnjutas även av den som vanligtvis inte diggar synt. Definitivt en platta man kan lyssna på hur många gånger som helst utan att tröttna.

Olof Henriët

Clara stormar in

Redan när Clara Lindsjö var tio år började hon skriva låtar. Efter några år började hon spela gitarr och i dag syns hon överallt i Uppsala.

Text: Linn Bengtsson

Foto: Jonathan Wiksten

Clara Lindsjö

Alder: 17 år.

Bor: Uppsala

Gör: går i tvåan på Skrapan, sjunger i Skrapanbandet, skriver musik, sjunger i showkören DeVisa, dansar och fotograferar.

Influenser: Regina Spektor, Björk, Imogen Heap, Kings of Convenience m fl

Myspace: www.myspace.com/claralindsjo

Vilken sorts musik spelar du?

– Jag spelar en sorts singer/songwriter-musik. Jag tänker mig gärna att jag spelar mysig musik, med mycket känsla både i själva musiken och sångtexten. Även om jag så klart vill att folk ska förstå vad jag menar i mina låtar är jag ofta lite kryptisk eller hemlig i texten. Det är tråkigt om man är för uppenbar och genomskinlig, lyssnaren måste få jobba lite också! När jag var yngre skrev jag en hel del poesi, kanske gör jag det fortfarande gör fast med musik.

Du skriver ju dina låtar själv, varifrån hämtar du inspiration?

– Den kan hämtas var som helst, som man brukar säga. Det sista året har jag bara hämtat inspiration från mitt liv, saker jag tänkt på, människor jag mött, besvikelser, men innan var det inte ovanligt att jag försökte bygga en låt runt en

låtsassituation. Jag hade svårt att skriva låtar om verkliga händelser. Några av de låtarna spelar jag faktiskt fortfarande, men de har fått nya betydelser i och med att jag nu på riktigt varit med om det jag skrivit om.

– Inspirationen till musiken kommer genom att jag lyssnat på en bra låt, att något dåligt har hänt eller att jag suttit ner med gitarren eller pianot och plockat fram ett komp. Inspirationen till mina sångtexter hämtar jag i vad som hänt i mitt liv, hur jag känner mig.

När skriver du din musik?

– Jag skriver bara musik om jag är ensam hemma, eftersom det känns för känsligt och för personligt att sjunga ut sina känslor framför någon alls. Ofta brukar jag gå runt lite tankspritt och sjunga, och så småningom byggs en sångfras upp som sedan kan bli en

stomme av en låt, kanske en del av en refräng.

Har du något budskap du vill framföra med hjälp av musiken?

– Det finns mycket man vill säga med sin musik, men det är svårt att formulera. Om man ska vara riktigt klyschig så vill jag att mina låtar ska tala för sig själva och att mina lyssnare ska bygga en egen relation till musiken. Men jag vill verkligen förmedla en känsla så klart. Jag vill att folk ska kunna lyssna på någon av mina låtar och känna igen sig, börja digga eller bli inspirerad, så som jag blivit av mina idoler och musikhjältar. Som musikälskare vet jag att det knappt finns någon härligare känsla än när man precis hittat en asgrym låt, som man lyssnar på om och om igen. Ultimat vore om jag någon gång kunde bidra till det för någon annan. ●

Var bor man bäst? undrar Daniel.

Daniel och hans kompisar är eniga: de vill bo nära till allt. Men man måste nog välja ändå, tänker han. Frågan är bara vad som är viktigast...

När Daniel går ut skolan vill han bo bra, nära ett bra jobb.

Numera flyttar man inte för att få jobb, utan för att få ett bättre jobb. Unga flyttar förstås ofta på grund av studier.

Daniel vill bo där det finns många sorters människor.

Ju mer varierad befolkning, desto fler intressen, desto mer finns det att välja mellan. Variation är en styrka.

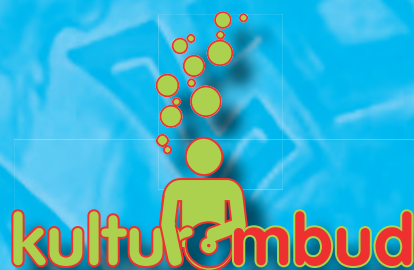
"Tierp", tänker Daniel, "... och Uppsala."

Han gillar både havet och att gå på konsert. En bra boendemiljö kan vara en miljö där man får utlopp för sina intressen.

För att folk ska vilja bo i Uppsala län behövs bra boendemiljöer. Det som är bra för den ena är kanske inte bra för den andra. Människor reser allt mer och då blir det viktigare att bo så att det är lätt att ta sig till jobbet och hem igen.

REGIONFÖRBUNDET Uppsala län

Regionförbundet Uppsala län arbetar på kommunernas och landstingets uppdrag, bland annat för att skapa en hållbar utveckling för boendet i länet. www.region uppsala.se

BLI EN KULTURSPRIDARE

Gillar du dans, konst, teater och musik? Vill du se de senaste föreställningarna innan någon annan gör det? Då tycker vi att du ska bli kulturombud.

Kulturombud får inbjudan till konserter, teater- och dansföreställningar. Häng med musiker, konstnärer skådespelare och kändisar och fråga regissörer, producenter och scenografer om deras jobb. Du får också se hur det går till bakom kulisserna.

SA HÄR GÖR DU

Gå in på Skådebanans webbplats och anmäl dig.

Du hittar oss på www.skadebanan uppsala.org under ungdomsombud. Fyll i anmälningsformuläret så kontaktar vi dig inom kort. Du kan också maila Lena Nilsson på Riksteatern Uppsala län. Henne når du på lena.nilsson@riksteatern.se

DETTA VILL VI HA AV DIG

Vi vill att du ser och upplever så mycket aktuell kultur som möjligt. Sedan vill vi att du tipsar dina kompisar, så att de också kommer och tittar. Självklart tipsar du bara om sådant du själv gillar (eller som du tror dina kompisar gillar).

JOBBA MED PROFFSEN

Vi ordnar kurser och workshops där du bland annat lär dig att animera film, arbeta som arrangör och mycket mer. Dessa har du som kulturombud förtur till.

Oskrivna regler för alla

ATT VARA KULTURELL har jag alltid förknippat med sökande efter det som är äkta. Jag tänker på en människa som har ett djup som andra vanliga, ytliga människor inte kan förstå sig på.

Men jag har funderat på en sak; när slår sökandet efter det inre djupet över till ren ytlighet?

Precis som i andra delar av samhället finns oskrivna regler man ska följa för att passa in. Om du kämpar så hårt för att uppfattas som kulturell av din omgivning att du bryr dig mer om vilken författare som skrivit boken du läser än själva innehållet, så är det kanske dags att tänka om. Är inte den som berikas intellektuellt av Emma Hambergs romaner mer kulturell än den som läser Strindberg men inte fattar hälften?

De oskrivna regler som baseras på personlig eller kollektiv smak säger att vissa ting alltid kommer att vara finare än andra. Däremot förändras synen på vad som är fint och vad som är fult hela tiden, eftersom du och jag kan påverka vår egen syn och sättet vi ser på kulturen i vår omgivning. Det är vi som bestämmer vilka böcker som kommer vara klassiker från 2000-talet.

Vi bestämmer vilka böcker barnbarnen kommer tvingas läsa i skolan. Själva föredrar jag tidningar och Emma Hamberg-pocket. För all kultur blir vad man gör den till. ●

Harry talar svenska

Kändisen Niels Pettersson

Ålder: 18 år
Bor: i Stockholm

Gör: dubbar Harry Potter och andra filmer och tv-serier samt jobbar på dagis

Om Uppsala: Där har jag släkt och vänner.

Hur blev du rösten till Harry Potter?

– Jag spelade mycket teater i mina tidiga år och fick kontakter inom branschen. Som tioåring blev jag erbjuden att göra ett röstprov på en dubbingsaudition och det var så karriären började. Jag arbetade med ett antal dubbingsjobb innan jag fick rollen som Harry Potter.

Ungefär hur lång tid tar det att spela in en film?

– Det beror helt på hur stort projektet är men en Harry Potter-film tar ungefär femton timmar att spela in.

Rekommenderar du dubbing till andra?

– Absolut, det är jättekul och man träffar jättetrevliga människor. Viktigt är att man är teaterintresserad och har

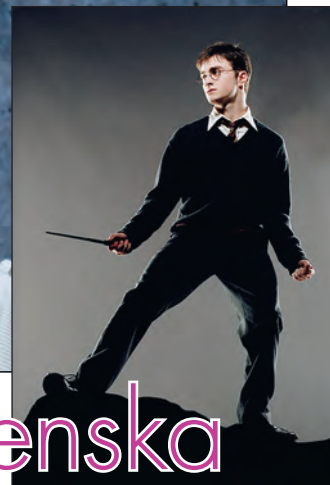
erfarenhet av att spela roller, annars kan det vara svårt. Man dubbar nämligen en karaktär i taget vilket betyder att man står ensam i studion – att spela med en motspelare är lättare.

Vad tycker du själv om dubbing?

– Jag har inget emot det men brukar inte titta så mycket på dubbade filmer själv. Däremot kommer det många dubbade animerade filmer, men där blir skillnaden inte så stor.

Hur ivrig är du på nästa Harry Potterfilm?

– Jätteivrig! *text Tina Varis foto Emma Nilsson*

© 2007 Warner Bros. Ent. Foto: Murray Close

Det är vi som bestämmer vilka böcker som kommer vara klassiker från 2000-talet

Hej min lärare!

Jag vill att det lokala ungdomsmagasinet Word gör ett besök i min klass, som heter.....

Hör av dig till chefredaktör Märten Markne på red@word-upsala.se eller 018-69 44 99

www.word-upsala.se

AV UNGA, FÖR UNGA I UPPSALA

Word kan komma till din klass

Om det låter som en bra idé, riv ur den här fliken och ge din lärare! Glöm inte att fylla i vilken klass det gäller.

Maria Libert är 21 år, kommer från Uppsala och läser på Konstfack i Stockholm. Detta är fjärde gången hon är med i Word.

KONSTNÄRSTANTEN

av: maria libert

Är du också
less på HÖGA
busspriser?

Sluta klaga & köp
UNGDOMSKORTET
i stället!

En bussresa kostar då ynka 10 kr och du laddar kortet med 100 kr/gång. Jätteenkelt. Jättebilligt. Och det gäller till och med att du är 19 år, så passa på! Kortet fungerar på stadsbussarna och kan köpas på alla ställen som säljer busskort, t ex Upplysningen, Vaksalagatan 5.